

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/77/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414203943
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2014:5414203943.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou v právnej veci navrhovateľky: S. S. rod. S. nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom K. XX, adresa na doručovanie: Ž., S. XXX, zastúpená Mgr. Milanom Migom, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 29, proti odporcovi: S. S. nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, zastúpený JUDr. Ivicou Firstovou, advokátkou so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1729, v konaní o návrhu na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom S.: S. nar. XX.XX.XXXX a H. nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, Námestie slobody 1, Dolný Kubín, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo navrhovateľky S. S. rod. S. a odporcu S. S. uzavreté XX. Z. XXXX v Ž., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Párnica, vo zväzku 4, ročník XXXX, na strane 39, pod poradovým číslom 13 r o z v á d z a .

Súd s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu o úprave osobnej starostlivosti a styku na čas po rozvode v tomto znení:

Maloleté deti S.: S. nar. XX.XX.XXXX a H. nar. XX.XX.XXXX sa zverujú na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je oprávnený stýkať sa s mal. H. každý páry týždeň vždy od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., taktiež počas letných prázdnin v čase od 01.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 20.00 hod. a tiež od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 20.00 hod., ako aj počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. a každý páry rok od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod. a počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok počnúc veľkým piatkom od 09.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.00 hod. a počas jarných prázdnin každý páry rok od prvého dňa začiatku týchto prázdnin od 09.00 hod. do posledného dňa jarných prázdnin do 18.00 hod. s tým, že otec si maloletú dcéru v určených časoch prevezme v bydlisku matky s deťmi, kde maloletú v určenom čase matke aj odovzdá.

Otec je oprávnený stýkať sa s mal. S. v každom prvom týždni v mesiaci vždy od soboty od 09.00 hod. do 18.00 hod., pričom otec si maloletého syna prevezme v bydlisku matky s deťmi a na rovnakom mieste ho matke aj odovzdá.

V prípade vzniku prekážok, ktoré by bránili styku v rozsahu upravenom rodičovskou dohodou, je povinný rodič oznámiť túto prekážku druhému rodičovi SMS správou resp. emailom minimálne dve hodiny pred začiatkom stretnutia upraveného rodičovskou dohodou.

Otec S. S. je povinný platiť na výživu mal. S. sumu 140,- EUR mesačne a na výživu mal. H. sumu 100,- EUR mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode.

Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky na určenie výživného z a m i e t a .

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/24/2014-49 zo dňa 08.04.2014.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu prostredníctvom právneho zástupcu navrhovateľka žiadala, aby súd rozviedol jej manželstvo uzavreté s odporcom XX.XX.XXXX. Maloleté deti z manželstva pochádzajúce a to S. nar. XX.XX.XXXX a H. nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode žiadala zveriť do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, a otcovi detí uložiť vyživovaciu povinnosť k mal. S. v sume 180,- EUR a k mal. H. v sume 120,- EUR mesačne. Úpravu styku otca s deťmi v návrhu neuvádzala. V odôvodnení návrhu uviedla, že manželstvo uzavreli v evanjelickom kostole v Ž., pričom u oboch ide o prvé manželstvo, ktoré bolo uzavreté po známosti trvajúcej cca šesť mesiacov a z manželstva sa narodili dve deti. Spočiatku žili v spoločnej domácnosti s rodičmi odporcu v ich rodinnom dome v K. a to po dobu asi sedem rokov. Od počiatku manželstva bolo správanie odporcu problémové, keď sa k nej správal povýšenecky, nezmyselne a dookola jej vyčítal, že sedí doma a nič nezarábí, neberúc do úvahy to, že sa starala o mal. S.. Pri vzájomných hádkach už vtedy došlo aj k fyzickému napadnutiu navrhovateľky odporcom (facka navrhovateľke). Slúži však ku cti matke odporcu, že dokázala zmierniť výbuchy hnevu odporcu a zastala sa navrhovateľky aj vnuka. Zmena ešte k horšiemu nastala po tom ako manželia spoločne postavili rodinný dom v K. a začali žiť v spoločnej domácnosti. Dom bol postavený svojpomocne bez nutnosti brania si úveru. Odporca si však samostatnú domácnosť a hospodárenie v nej predstavoval tak, že je neprípustné míňať finančné prostriedky, ktoré zarobí on, čo znamenalo, že navrhovateľka bola nútená nájsť si prácu a zamestnať sa. Ani od času, kedy si navrhovateľka našla zamestnanie, sa situácia nezmenila. Naopak, stupňoval sa psychický nátlak odporcu na ňu, neustále jej vyčítal, že málo zarába, nič čo urobila aj v domácnosti nebolo dosť dobré a podobne. Okrem psychického ubíjania došlo bohužiaľ a to opakovane, aj k fyzickým napadnutiam. Svedkami hádok a napadnutia boli aj maloleté deti. Agresivita a neznášanlivosť odporcu presiahli akúkoľvek únosnosť vtedy, keď viackrát fyzicky napadol aj mal. S.. V októbri 2012 odporca navrhovateľke zabavil všetky platobné karty a vykričal, že má všetky výdavky za domácnosť a deti platiť sama. Vtedy sa aj s maloletými deťmi odsťahovala ku svojej matke do Ž.. Po troch dňoch ju však odporca navštívil a po jeho príslube, že zlepši svoje správanie, sa vrátili do spoločnej domácnosti v K.. To však bola obrovská chyba. Odporca namiesto toho, aby sa začal správať normálne, ju aj mal. S. opakovane napadol. Mal. S. žijúci v takejto atmosfére si výrazne zhoršil výsledky v škole a bol nútený navštevovať psychologickú poradňu (cca od októbra 2012 do februára 2013). Ona ľutuje, že zo strachu pred ešte horšou a väčšou fyzickou agresiou odporcu, nepodala na neho trestné oznámenie za týranie. 29.06.2013 ju odporca napadol a zbil doma v rodinnom dome v K. a to po tom, ako sa zastala a bránila pred agresiou odporcu voči mal. S.. Spôsobil jej početné podliatiny (opuch a modriny) v tvárovej oblasti. Svedkami tohto napadnutia boli aj maloleté deti. Onedlho po tom, asi v polovici augusta 2013, došlo k incidentu, kedy odporca v podnapitom stave začal kričať na navrhovateľku aj deti, nech vypadnú z domu, že jemu bude lepšie samému, pričom ju znova fyzicky napadol. Ona potom o polnoci aj s deťmi utiekla do domu rodičov odporcu, tiež bývajúcich v K.. Matka odporcu sa jej aj detí zastala a odporcu vykričala a umiernila. Život v spoločnej domácnosti s odporcom je však nemožný. Rozhodla sa definitívne opustiť spoločnú domácnosť 02.03.2014 a s oboma deťmi sa odsťahovala ku svojej matke do Ž.. Aj pri svojom skromnom príjme sa plnohodnotne stará o obe maloleté deti, s ktorými aktuálne bývajú v prenajatom dvojizbovom byte v O. H.. Finančne je však odkázaná na pomoc svojej matky, dôchodkyne. Odporca totiž pri určení výživného cielene podnikal kroky k tomu, aby nebolo možné preukázať jeho skutočné príjmy. Odporca si ponechal vo vlastníctve dve osobné autá (jedno staršie - Opel Zafira, ktoré bolo zakúpené najmä za účelom dopravy mal. S. na futbalové tréningy do Ružomberka a odporca teraz toto vozidlo využíva čisto pre svoju potrebu - dochádzanie do práce; druhé vozidlo - trojročnú Škodu

Octavia, ktoré nadobudli kúpou na splátky na 1/3-iny, pričom odporca tvrdil, že na splátku nemá peniaze, tak toto vozidlo nechal prepísať na svojho otca). Vozidlom Škoda Octavia bežne jazdí, použil ho aj pri ceste na dovolenku do Chorvátska. Odporca denne pracuje na stavbe (stavbách) ako živnostník. Otázne je akú časť svojho reálneho príjmu oficiálne priznáva. Napriek tomu, že s odporcom už nežijú cca pol roka v spoločnej domácnosti, je zjavné, že tu nie je žiadna šanca na obnovenie spolužitia. Odporca sa naďalej správa povýšenecky, uráža ju a používa oplzlé nadávky. Čo sa týka stretávania sa detí s odporcom, styk je neobmedzený. S mal. H. sa stretáva pravidelne počas víkendov, maloletá chodíeva za otcom na víkendy do K.. Mal. S. sa s otcom nestretáva a to z dôvodu, že otec síce prejavuje slovné o syna záujem, avšak vzhľadom na vek syna, ona necháva na jeho vôli či sa chce s otcom stretávať. Mal. S. však doteraz stretávanie sa s otcom z pochopiteľných dôvodov odmietol. O úprave rodičovských práv a povinností k obom maloletým deťom súd rozhodol v rozsudku z 08.04.2014 č.k. 8P/24/2014. Od posledného rozhodnutia o výške výživného došlo k podstatnej zmene pomerov najmä v tom, že jej pravidelné mesačné výdavky vzrástli o 266,- EUR mesačne, nakoľko s maloletými deťmi žije v prenajatom dvojizbovom byte v O. H., za ktorý platí 260,- EUR mesačne vrátane energií + 6,- EUR internet a TV. Bez pomoci príbuzných má problém vykryť najnutnejšie výdavky. V zmysle zákona o rodine nie je možné pri určení výšky výživného na úkor dieťaťa prihliadať k neopodstatneným nákladom toho, kto výživné platí. Maloleté deti majú právo na rovnakú životnú úroveň akú má odporca. Tu poukazujú na to, že je zjavné, že odporca žije sám v rodinnom dome, má dostatočný príjem na to, aby si doprial v Chorvátsku dovolenku a vlastnil dve osobné autá.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomne a to prostredníctvom právnej zástupkyne podaním doručeným súdu 18.09.2014 (čl. 34-42). Uviedol, že s rozvodom manželstva súhlasí, nakoľko s navrhovateľkou už dlhšiu dobu spolu nežijú a on má momentálne vážnu známosť, s ktorou však nezdieľa spoločnú domácnosť. Nie všetky skutočnosti, ktoré uviedla navrhovateľka, sú pravdivé. V čase stavby rodinného domu chodieval na týždňovky do Bratislavy, kde bol jeho príjem veľmi dobrý a snažil sa zarobiť čo najviac, keďže navrhovateľka bola doma na materskej dovolenke a starala sa o deti. Postupom času sa však situácia zhoršila a on bol nútený odísť z Bratislavy a vykonávať zárobkovú činnosť v blízkosti domova ako živnostník, čo sa značne odrazilo aj na jeho príjme. Približne po 10 rokoch, keď už deti boli väčšie a samostatnejšie, niekoľkokrát žiadal navrhovateľku, ktorá bola stále doma, aby si čo najskôr našla nejakú prácu, nakoľko už nebol schopný platiť všetky náklady na domácnosť sám. Začala pracovať približne pred štyrmi rokmi v nemocnici v Dolnom Kubíne. Vôbec nebrala do úvahy fakt, že všetky financie, ktoré zarobil ťažkou prácou, investoval do rodinného domu, ktorý stavali svojpomocne a pri výstavbe im pomáhali jeho rodičia a jeho rodina. Podľa neho bolo ich manželstvo usporiadané. V prípade, že sa medzi nimi vyskytli hádky, boli celkom bežné, väčšinou išlo o rutinné záležitosti. Agresivita a fyzické napadnutia z jeho strany voči navrhovateľke neboli také ako to popisuje navrhovateľka v návrhu. Nedošlo k viacerým fyzickým útokom voči navrhovateľke. Pokiaľ sa jedná o incident v polovici augusta 2013, potvrdzuje, že navrhovateľke nadával, no k fyzickému kontaktu medzi nimi nedošlo. Túto skutočnosť mu potvrdila navrhovateľka, keď sa ihneď v čase incidentu zdôverila jeho sestre Z. L.. V poslednej dobe dochádzalo skôr k osočovaniu zo strany navrhovateľky, ktorá mu nadáva a uráža ho. Situácia sa medzi nimi vyhrotila až po tom ako mal. S. začal mať problémy so školou, pohoršil sa v učení a on sa snažil, aby mal dobré výsledky, tak ako to bolo v predchádzajúcom období. Preto bol na neho prísnejší, avšak o tejto situácii sa dozvedel až s odstupom času, keďže navrhovateľka sa toto snažila pred ním zatajiť. Neustále sa syna zastávala a postupne sa mu maloletý začal odcudzovať. Bez uvedenia akejkoľvek príčiny sa navrhovateľka aj s maloletými deťmi 02.03.2014 odsťahovala zo spoločnej domácnosti do Ž. ku svojej mame. Žiadal ich a prosil, aby sa vrátili naspäť domov. Navrhovateľka to odmietala s tým, že potrebuje určitý čas, aby si to rozmyslela. Nakoniec však podala 05.03.2014 návrh na súd na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré konanie sa viedlo pod sp.zn. 8P/24/2014 a súd o ňom rozhodol rozsudkom z 08.04.2014 č.k. 8P/24/2014-49. Po tomto rozsudku bol ešte v domnení, že sa vzťahy medzi nimi upravujú, k čomu však nedošlo. Čo sa týka úpravy styku jeho s maloletými deťmi, tak mal. H. každý víkend býva s ním v rodinnom dome a on sa o ňu stará, kupuje jej oblečenie a chodievajú na výlety. Maloletej zabezpečil všetky nevyhnutné veci, ktoré mu navrhovateľka zobrala z ich domu, s čím mal spojené ďalšie nemalé výdavky. Nedávno bol s mal. H. a svojimi rodičmi na dovolenke v Chorvátsku a tento zájazd financovala jeho mama. Chcel vziať so sebou aj mal. S., ale tento odmietol s nimi ísť, nakoľko musí údajne trénovať futbal. Mal. S. sa pýtal, či by chcel ísť k nemu na víkend do K.. Navrhovateľka mu to ihneď zatrhla a vyjadrila sa, že na to môže zabudnúť, keďže kvôli nemu odišla zo spoločnej domácnosti. Čo sa týka vozidla Škoda Octavia, toto používa výlučne jeho otec, ktorý vozidlo

použil aj na dovolenku do Chorvátska. Navrhuje, aby maloleté deti na čas po rozvoде boli zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že sa bude môcť s deťmi stretávať neobmedzene. Pokiaľ ide o výšku výživného, v súčasnosti od 02/2014 je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný a stále sa mu nedarí nájsť si prácu. Jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery mu nedovoľujú, aby na svoje maloleté deti platil výživné v súčasnosti v takej výške ako požaduje navrhovateľka. Jeho finančná situácia je neúnosná, nie je schopný s finančnými prostriedkami na živobytie. Je nútený si požičiavať financie od svojej matky a taktiež nie je schopný platiť výživné na obe maloleté deti vo výške 185,- EUR mesačne. V auguste 2014 musel požiadať manžela sestry - V. H., aby mu požičal finančné prostriedky pre jeho dve deti, o čom súdu predložil doklad. Tieto financie bude musieť p. H. vrátiť. V súčasnosti má nasledovné mesačné výdavky: rozhlas a TV 46,64 EUR, voda 7,- EUR, strava cca 120,- EUR, telefón 42,57 EUR (aj za navrhovateľku), ošatenie cca 15,- EUR, hygienické potreby cca 15,- EUR, uhlie 25,- EUR (300,- EUR ročne), drevo 16,67 EUR (200,- EUR ročne), internet 10,- EUR, poplatok za komunálny odpad 4,33 EUR (52,- EUR ročne za všetky osoby), zubná a dentálna hygiena 4,17 EUR (50,- EUR ročne), cestovné za hľadanie si práce, nákup a podobne 80,- EUR mesačne, poisťka na rodinný dom 8,33 EUR (100,- EUR ročne) a výživné na maloleté deti 185,- EUR mesačne. Ďalšie jeho výdavky predstavuje poisťka PZP na auto 104,39 EUR ročne a splátka úrazovej poisťky aj na maloleté deti 39,32,- EUR + 40,24 EUR + 35,16 EUR štvrťročne. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje výživné na mal. S. v sume 85,- EUR a na mal. H. v sume 60,- EUR mesačne.

Ďalšie vyjadrenie k veci doručil odporca prostredníctvom právnej zástupkyne 15.10.2014 (čl. 51-55). V podaní doplnil, že v období približne od 26.09.2014 do 03.10.2014 bol mal. S. hospitalizovaný v nemocnici v Dolnom Kubíne, nakoľko trpel zápalom pľúc. On ako jeho otec sa to však dozvedel až o pár dní neskôr, nakoľko matka prikázala sestričkám na oddelení, aby jemu ako otcovi odmietli poskytovať informácie o zdravotnom stave maloletého. Po tomto zistení, ihneď v nasledujúci deň bol osobne spolu so svojou matkou navštíviť maloletého. Počas návštevy sa ho pýtal, kde má nový telefón, ktorý mu daroval. Povedal, že v súčasnosti má starý telefón s novým číslom, nakoľko nový telefón je nefunkčný. Následne on volal navrhovateľke, aby mu doniesla nový telefón, za účelom jeho reklamácie. Táto však počas telefonátu reagovala agresívne, vulgárne mu nadávala, pričom tieto slovné útoky počul aj maloletý a jeho matka. V ten istý deň vo večerných hodinách poslala matka navrhovateľky p. D. S. sms správu jeho otcovi p. Z. S. v znení, aby neobťažoval a neprenasledoval maloleté deti a navrhovateľku. Na to hneď jeho otec zavolať p. S. a požiadal ju o vysvetlenie, keďže tomu nechápal. P. S. však reagovala voči jeho otcovi podráždene a začala mu vulgárne nadávať a tvrdila nepravdivé skutočnosti o jeho osobe. Neskôr sa dozvedel, že navrhovateľka tvrdila, že ju údajne pred maloletým v nemocnici ohováral. Toto sa však nezakladá na pravde a túto skutočnosť môže potvrdiť jeho matka aj maloletý. V súčasnej dobe má problém s komunikáciou s mal. H. a to predovšetkým pri telefonovaní. Viackrát mu povedala, že môže s ním volať iba po 16.00 hod. Po viacerých telefonátoch s ňou zistil, že pri ich rozhovore je vždy prítomná navrhovateľka, ktorá počúva o čom sa rozprávajú a následne mu to vyčíta a neustále vykrikuje. Myslí si, že do budúcnosti bude komunikácia s navrhovateľkou stále komplikovanejšia a nebude možné sa s ňou dohodnúť pokiaľ sa jedná o stretávanie sa s maloletými deťmi. Obáva sa, že mu bude znemožňovať styk s deťmi a preto navrhuje upraviť styk nasledovne:

„Otec je oprávnený stretávať sa s mal. H. každý víkend v čase od piatka od 18.00 hod. do nedele do 20.00 hod., pričom otec sa zaväzuje maloletú v prvý deň takto upraveného styku osobne vyzdvihnúť v mieste trvalého bydliska matky a v posledný deň takto upraveného styku odovzdať maloletú v mieste trvalého bydliska matky. Počas letných prázdnin je otec oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. H. v čase od 01.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 20.00 hod. príslušného kalendárneho roka, a v čase od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 20.00 hod. príslušného kalendárneho roka. Ďalej je otec oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. H. počas vianočných sviatkov každý nepárny rok počnúc dňom 24.12. od 09.00 hod. do 26.12. vrátane do 20.00 hod. a každý páry rok od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho roku do 20.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok počnúc Veľkým piatkom od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka vrátane do 20.00 hod., počas jarných prázdnin vždy každý páry rok od prvého dňa začiatku prázdnin od 09.00 hod. do posledného dňa jarných prázdnin do 20.00 hod. Matka sa zaväzuje informovať otca pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletej, jej školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a priebežne mu podávať správy o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletej.“

Pokiaľ sa jedná o mal. S., aj tu navrhuje upraviť styk, nakoľko by chcel, aby sa ich vzťah, otec a syn, upravil a zlepšila by sa súčasná situácia, keďže cez telefón nie je problém komunikovať s S.. Aj v nemocnici počas hospitalizácie nemali problém sa s mal. S. rozprávať o bežných veciach, ako aj o jeho aktivitách vo futbale. Maloletý sa k nemu správal normálne, bol priateľský. Z dôvodu zlepšenia vzťahov preto navrhuje nasledovnú úpravu s maloletým:

„Otec je oprávnený stretávať sa s mal. S. každý nepárny kalendárny týždeň v čase od piatka od 18.00 hod. do nedele do 20.00 hod., pričom otec sa zaväzuje maloletého v prvý deň takto upraveného styku osobne vyzdvihnúť v mieste trvalého bydliska matky a v posledný deň takto upraveného styku odovzdať maloletého v mieste trvalého bydliska matky. Počas letných prázdnin je otec oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v čase od 01.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 20.00 hod. príslušného kalendárneho roka a v čase od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 20.00 hod. príslušného kalendárneho roka. Ďalej je otec oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. S. počas vianočných sviatkov každý nepárny rok počnúc 24.12. od 09.00 hod. do 26.12. vrátane do 20.00 hod. a každý páry rok od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho roku do 20.00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý nepárny rok počnúc Veľkým piatkom od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka vrátane do 20.00 hod., počas jarných prázdnin vždy každý páry rok od prvého dňa prázdnin od 09.00 hod. do posledného dňa jarných prázdnin do 20.00 hod. Matka sa zaväzuje informovať otca pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletého, jeho školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a priebežne mu podávať správy o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletého.“

Na pojednávaní matka uviedla, že pred manželstvom sa poznali krátko, zhruba pol roka. Po sobáši sa im po krátkom čase narodil syn. Manžel od začiatku manželstva chodieval za prácou do Bratislavy a domov sa vracal každý druhý víkend. Už v roku 2001 bola nehoda, pri ktorej dostala od neho facku, nešlo o nič vážne. Manžel malému synovi zakázal, aby sa šiel pozrieť na stromček, ona mu to dovolila a tým, že bola proti názoru manžela, dostala. Takto to manžel riešil veľmi často. Ak ho deti resp. predovšetkým syn nepočúvol, hoci podľa nej išlo o maličkosti, napr. keď nevrátil peniaze starému otcovi v deň, v ktorý mu povedal otec, ale o niečo neskôr, tak najskôr dostal syn a keď sa ho zastala, tak dostala aj ona. Manžel chcel robiť vždy po svojom. Ona nemala doma slovo. Zhoršila sa situácia okolo roku 2009, 2010. Navrhovateľka vo výpovedi uviedla konflikt z roku 2004, kedy prebrala manželov doporučený list, do vlastných rúk a manžel na to reagoval tak, že si má pobaliť veci a odísť. Aj si veci pobalila, ale nakoniec nikam nešla. Problémy vznikli z toho, že začali stavať, stavali svojpomocne, manžel chodil za prácou mimo domu a chýbali financie. Jej manžel vykrikoval, že nechodí do práce, že zarába len on. Bola na predĺženej materskej dovolenke s dcérou jeden rok a našla si aj brigádu doma. Popri materskej na brigádach zarobila okolo 4.000,- až 5.000,- Sk mesačne. Častejšie ju manžel zbil, ale to neriešila, pretože sa ho bála. Nešla ani na lekárske ošetrenie. Napr. v decembri roku 2010 mal manžel preplatok vo výške 20,- EUR na daňovom úrade a ona o tomto povedala jeho otcovi. Kvôli tomu ju manžel zbil valčekom. V januári 2011 manžel rozbil synovi hlavu a bolo to kvôli tomu, že rozbil display na mobile. Za to dostal facku a potom ho sotil do skrine a takto si chlapec rozbil hlavu. Nešli na lekárske ošetrenie zo strachu pred ním. Tiež ďalší útok bol v máji 2012 na ňu, kedy mala podozrenie, že má zlomené aj rebro, ale nešla hneď na lekárske ošetrenie, ale až po niekoľkých dňoch a nepriznala sa, že to bolo kvôli bitke manžela, ale že spadla v hore. K tomu môže predložiť aj lekársku správu, ktorá sa týka uvedeného zranenia z 10.05.2011. Problémy sa zhoršili v roku 2012 kvôli tomu, že S. bol jednotkár a potom sa prudko zhoršil. Myslí si, že to bolo vyvolané tlakom zo strany otca, ktorý po synovi chcel, aby domov nosil len jednotky, vyhrážal sa, že ak dostane horšiu známku, že bude zle. S. začal domov nosiť aj trojky, aj horšie známky. Myslí si, že sa zhoršenie syna v škole dalo riešiť iným spôsobom ako prístupom, ktorý zvolil otec, keď synovi začal dávať rôzne zákazy, napr. týkajúce sa počítača, alebo že nemôže chodiť vonku. Vzťahy medzi nimi sa zhoršili. Vyvrcholilo to v októbri 2012, kedy jej manžel zobral platobné karty s tým, že má naďalej platiť výdavky v domácnosti. Ona odišla kvôli nezhodám s deťmi k svojim rodičom do Ž.. Manžel prišiel za ňou a prehováral ju. Ona sa na to k nemu vrátila, ale syn S. bol už vtedy proti tomu, aby sa vrátili k otcovi. Už počas cesty domov otec začal znova hovoriť, že dom je jeho, že nič nedostanú a podobné veci. Ďalší incident medzi otcom a S. bol pred Silvestrom roku 2012, vtedy sa otec dozvedel, že S. dostal zlé známky, tak ho ráno zobudil o 04.00 hod. a syn od neho dostal, mal z toho napuchnuté oko, všetci videli čo sa stalo. Jej manžel zakázal, aby sa stretávala so svojou rodinou, že sa môže stretávať len s jeho rodinou. Nemohla svojim príbuzným ani volať. V júni 2013 sa stal konflikt kvôli tomu, že S. nepovysával prach, ale ho len utrel. Kvôli tomu dostal a následne dostala aj ona. Vtedy mala

podliate obe oči, mala čierny bok, dokopal ju do nôh, ale znova to nešla ohlásiť. Ostala doma týždeň na dovolenke. Urobila si ale k tomu dokumentáciu, ktorú predložila na pojednávaní. V auguste 2013 po jednej oslave keď si manžel vypil, tak ich začal vyháňať z domu. Na to mu povedala, že nech ich nechá aspoň večer doma, ale musela s deťmi utekať už v noci k jeho rodičom, kde aj prespala. Aj vtedy S. nechcel, aby sa vrátili domov, že stále len sľubuje, že od otca odídu. Problémy boli aj naďalej, ale si dala podmienku, že ak sa jej manžel ešte raz dotkne, že ho udá, toho sa asi zľakol. Takže útoky voči nej neboli, ale medzi ním a synom boli konflikty stále. Naďalej mu zakazoval a určoval čo má robiť, bolo to kvôli zlému prospechu. Dával synovi rôzne tresty, napr. musel behávať do hory, niekedy mu povolil TV, alebo niečo iné a následne sa ho pýtal, že prečo porušil jeho zákaz. Vyrcholilo to 02.03.2014 kedy ich z domu vyháňal, sama dcéra povedala, aby odišli. Tak si pobalila veci do igelitky a s deťmi odišli k jej rodičom. Manžel sa stále pýtal, že kedy už odídu a kedy podá návrh na rozvod. Po tom ako z domácnosti odišli, tak manžel sa snažil, aby sa domov vrátili, ale ona už s tým už nesúhlasila. Odkedy odišli, je to pre nich lepšie po psychickej stránke, vidí to aj na S.. Otec má s dcérou dobrý vzťah, H. k nemu chodí skoro každý víkend. S S. sa dokážu porozprávať, ale syn k otcovi nechce chodiť, ani od marca, ako odišli, u neho nebol. V poslednom čase vidí na dcére zmeny v správaní. Dcéra jej povedala, že cez víkendy chodievajú skoro stále do Bratislavy, kde má otec priateľku. Nechcela jej povedať viac, že otec jej zakazuje s ňou o tom hovoriť. Často jej voláva, dcéra je potom rozladená. Bola pritom keď jej volal a kázal jej, aby si hovor vymazala, aby ona nezistila, že si volali. Otec jej volá skoro každý deň. Nie je proti tomu, aby si telefonovali, ale nie pred školou, čo nie je dobré pre dcéru, nech jej volá poobede. Zotrúva na určitom zvýšení výživného na deti, pretože sa zmenili pomery odkedy bolo výživné upravené. V tom čase bývali u jej rodičov, kde mali jednu izbu, pretože v dome býva aj brat s rodinou. Toto bolo len dočasné riešenie a hľadali si nové bývanie. Uzavrela nájomnú zmluvu na byt, ktorú predkladá. Platí teda za byt nájomné 260,- EUR mesačne. S. chodí naďalej do školy do Ružomberka, cestovné autobusom vychádza mesačne zhruba 30,- EUR, ale syn chodí každý deň na tréningy, takže ďalšie výdavky sú na cestovné, pričom sa striedajú viacerí rodičia pri zavážaní a výdavky sú aj na poplatok futbalovému klubu, ktorý sa zvýšil, k čomu predložila doklad z 13.10.2014 o výške tohto poplatku. Tiež predložila kópie cestovných lístkov do Ružomberka. H. nastúpila na druhý stupeň, na stravu v škole nechodí. Syn chodí na stravu a platí mu mesačne zhruba 23,- EUR. Ešte predložila doklad o platbe za DSi data, čo platí nad rámec dohodnutého nájomného. Ďalej predložila doklad o platbe stravného pre S. a to potvrdenie o zaplatení prostredníctvom I. banky z 26.08.2014. Okrem príjmu zo zamestnania, dostáva už len prídavky. Otec platí určené výživné na deti. Keď chodíva dcéra k nemu, tak jej kúpi čo treba. Keďže si zabezpečovala bývanie, musela si zobrať úver a tento spláca vo výške 47,27 EUR mesačne a k čomu predložila výpis z účtu vo I. a.s., kde je táto platba úveru vyznačená. Zdravotný stav detí je vcelku dobrý. H. nenavštevuje žiaden krúžok. Nemá výdavky na cestovnom do práce, byt, v ktorom bývajú, je na G.. Vo výpise z účtu je aj platba časti nájomného za september vo výške 100,- EUR dňa 18.09.2014 a nájomné doplácala, pretože nemala na zaplatenie mesačnej úhrady naraz a k tomu predložila doklad o hotovostnom vklade v N. a.s., z ktorého súd zistil, že matka vložila 14.10.2014 sumu 160,- EUR ako doplatok za nájom za mesiac september 2014.

Právna zástupkyňa odporcu na pojednávaní zotrúvava na návrhu na určenie výživného, pretože otec je stále bez práce. Výživné na deti platí, avšak na toto si musí požičovať od švagra V. H. a k tomu aj zdokladali potvrdenie o platbe menovaného otcovi. Taktiež predložili nový doklad o ďalšej pôžičke otcovi od V. H. dňa 13.10.2014 vo výške 185,- EUR. Otec nemá robotu, a pokiaľ aj bol v lete na dovolenke, tak na toto si musel požičať peniaze od svojej matky a príbuzných. Navrhované výživné je neadekvátne pomerom otca a veku detí.

Odporca uviedol, že je stále bez práce. Živnosť neobnovil, pretože sa rozpadla ich predchádzajúca partia, s ktorou podnikal a nedokázal si nájsť prácu. Vypomáhajú mu rodičia, musel si požičať väčšie peniaze od mamy, zhruba 400,- EUR, tiež aj od spomínaného V. H.. Výdavky spojené s rodinným domom platí, tieto sú uvedené v rozpise, ktorý doložil. Výdavky za elektrinu, TV, sú zhruba 50,- EUR mesačne. Za kúrenie je úhrada mesačne tiež okolo 50,- EUR mesačne. Tiež platí telefón a internet, tak ako je uvedené v rozpise. Tieto výdavky môže uhrádzať len tak, že mu vypomáhajú rodičia. Ako manželka odišla s deťmi, tak kúpil komplet oblečenie pre dcéru, aby mala keď chodíva ku nemu a stálo ho to okolo 200,- EUR. Tiež kúpil po odchode manželky dcére tablet, za čo dal 100,- EUR. Skutočne nikde nepracuje. Príležitostne pomáha svojim rodičom, ktorí gazdujú a za to mu oni dost' vypomáhajú. Má auto zn. Opel

Zafira kúpené počas manželstva. Čo sa týka vozidla Škoda Octavia, ktorá bola na leasing, tak od zmluvy bolo odstúpené a vozidlo bolo odovzdané. Vozidlo bolo odstúpené jeho otcovi a keď potrebuje, tak mu toto auto požičia, rovnako ako aj manželke požičiava auto jej rodina. Nechodí za priateľkou do Bratislavy každý víkend ako tvrdila navrhovateľka, bol tam za ňou celkovo 4x a išli autom. Je vyštudovaný stolár. Nemá žiadne vážne zdravotné problémy. Nechce podrobne rozprávať o ich manželstve a o konfliktoch. Priznal, že urobil chyby, nebude sa tu teraz očisťovať. Myslí si, že nie je potrebné to rozvádzať, keďže obaja sa chcú rozviesť. Nemôže ale súhlasiť s výpoveďou matky, pokiaľ sa vyjadrovala k útokom v takom rozsahu ako tvrdila. Čo sa týka S., vždycky sa snažil, aby si zhoršenie v škole zlepšil, aj sa s ním učil, a potom ako sa s ním pripravoval, tak si na vysvedčení vždy o niečo zlepšil známky. Uznáva, že synovi v minulosti facku dal.

Na pojednávaní 16.10.2014 rodičia maloletých detí uzavreli medzi sebou rodičovskú dohodu týkajúcu sa zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti ich matky a tiež úpravy styku otca s maloletými deťmi na čas po rozvode, v znení uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Kolízny opatrovník súhlasil s uzavretou rodičovskou dohodou. Keďže od posledného pojednávania sa zmenili sociálne pomery u matky, aj keď nedošlo od poslednej úpravy k dlhšej dobe, navrhol zvýšiť výživné na S. na 150,- EUR a na H. na 100,- EUR mesačne.

Na záver právny zástupca navrhovateľky podotkol, že v zmysle Zákona o rodine súd pri určovaní výšky výživného jednak nemá prihliadať na také výdavky rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynakladať na zabezpečenie základných potrieb, a ktoré by boli na úkor výšky výživného. V tomto poukazujú konkrétne na to, že otec potvrdil, že bol schopný platiť si trebárs cestu tam aj späť do Bratislavy autom a tak isto poukazujú na to, že otec je zdravý a nepravdivo tvrdí, že vôbec nepracuje. I keď by toto jeho tvrdenie bolo pravdivé, tak ak uvádza, že nepracuje z dôvodu, že sa rozpadla ich stavebná partia a je problém si nájsť prácu, tak postačí vziať ktoréhokoľvek jedno vydanie týždenníka, či už regionálnych novín ako je My Orava, alebo Oravsko, a je ľahko zistiteľné, že práve v stavebníctve je dostatok pracovných ponúk. Tak isto poukazujú na to a zdôrazňujú, že súd by mal pri určovaní výšky výživného vziať v zreteľ skutočnosť, že priamym zavinením zo strany otca bolo spôsobené, že tak navrhovateľka ako aj hlavne obe maloleté deti, museli opustiť spoločnú domácnosť a nemôžu teda na svoje bývanie využívať rodinný dom, ktorý bol nadobudnutý za trvania manželstva. V priamej príčinnej súvislosti so správaním otca je nutné vidieť to, že navrhovateľka bola nútená riešiť bývanie seba a detí v prenajatom byte, naproti tomu v rodinnom dome býva odporca sám a dovoľia si podotknúť, že v prípade, že by jeho reálne zárobkové pomery boli také ako tvrdí a trpel by majetkovou núdzou, tak isto mal možnosť vyriešiť svoje bývanie iným spôsobom, napr. u rodičov a predmetný rodinný dom napr. prenajať a dosahovať z toho potrebný príjem. Žiadajú preto, aby všetky tieto okolnosti súd starostlivo zväžil pri určení výšky výživného.

Právna zástupkyňa odporcu na záver uviedla, že s návrhom, ako bol prezentovaný právnym zástupcom navrhovateľky, nemôžu súhlasiť vzhľadom k tomu, že reálne preukázali situáciu a finančné pomery, ako aj výdavky odporcu. Tento, ako uviedli, finančné prostriedky niekoľkokrát si už požičal, aby mohol zaplatiť mesačné výživné, od svojho švagra. Pokiaľ sa týka ďalších výdavkov a možností prežitia, finančné prostriedky mu poskytujú rodičia, za čo on ako sa aj dnes vyjadril, im pomáha pri prácach s hospodárstvom ako aj pri ich rodinnom dome. Chcela by poukázať na ďalšie skutočnosti a to, že otec maloletej zabezpečil všetok komfort v rodinnom dome, na čo mu taktiež sčasti prispeli rodičia, aby mohla v tomto rodinnom dome existovať. Ďalej chcú reagovať na bývanie v predmetnom rodinnom dome, kde odporca býva, že navrhovateľka má prenajatý byt. Vôbec nebol problém v tom, čo jej odporca navrhol, mohla s deťmi ostať v rodinnom dome, kde by si boli vyčlenili každý svoje miestnosti k bývaniu potrebné. Myslí si a je aj z praxe známe, že takéto riešenia manželov po rozvode sú adekvátne. Majú za to, že výživné, ktoré navrhuje navrhovateľka, je neadekvátne, a taktiež navrhované výživné kolíznym opatrovníkom, je taktiež neadekvátne. Odporca si prácu zháňa, snaží sa, bohužiaľ situácia v celom regióne je značne kritická, takže vzhľadom k tomu trvá na svojom návrhu.

Okrem výsluchu účastníkov konania a prednesov ich právnych zástupcov, súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so sobášnym listom účastníkov, s rodnými listami maloletých detí, s výpisom zo živnostenského registra na odporcu, s dokladmi predloženými odporcom o výške jeho pravidelných výdavkov z čl. 38-42, so správami ÚPSVaR Dolný Kubín podanými na oboch účastníkoch z čl. 44-46, s potvrdením zamestnávateľa navrhovateľky s rozpisom jej príjmov z čl. 56, s Oznámením ÚPSVaR Dolný Kubín o zaradení odporcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie z čl. 55, so Zmluvou o nájme bytu uzavretou dňa 27.06.2014 medzi navrhovateľkou a prenajímateľom Z. L., s dokladmi o výške výdavkov hradených navrhovateľkou z čl. 64-68, s výpisom z účtu navrhovateľky vo I. a.s. z čl. 57-60 a s ďalšími dokladmi založenými v spise.

Tiež sa oboznámil s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/24/2014.

Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový a právny stav:

Účastníci uzavreli manželstvo XX.XX.XXXX v Ž.; u oboch ide o prvé manželstvo a prvý návrh na jeho rozvod. Z manželstva pochádzajú dve deti a to mal. S. nar. XX.XX.XXXX a mal. H. nar. XX.XX.XXXX. Manželia posledne spolu bývali na adrese K. XX, čím je daná miestna príslušnosť tunajšieho súdu pre konanie. Manželstvo účastníkov bolo uzavreté po kratšie trvajúcej známosti a jeho uzavretie urýchlilo tehotenstvo navrhovateľky. Spočiatku manželia žili u rodičov, potom sa presťahovali aj s deťmi do nového rodinného domu v K.. Manželské nezhody sú už dlhodobého charakteru. Príčinou konfliktov boli finančné problémy, keďže rodinný dom, ktorý si postavili počas manželstva, stavali svojpomocne a najmä z príjmov odporcu, ktorý vyčítal odporkyni jej nízky príjem. Ďalším vážnym problémom v rodine bol rozdielny názor manželov na výchovu detí. Zhoršenie školského prospechu u syna S. vyvolávalo časté incidenty rodičov, ktoré neostali len na úrovni hádok, ale prerástli až do fyzického napádania manželky a syna odporcom. Navrhovateľka bola vo výchove syna mierna, až ochranárska, naproti tomu odporca bol autoritatívny a nespokojnosť so správaním syna, ale predovšetkým so zhoršením jeho prospechu, riešil rôznymi zákazmi a trestami. Neschopnosť rodičov prijať určitý spoločný jednotný postup pri riešení problémov syna, pri jeho výchove, viedlo k stupňovaniu konfliktov. Pre opakujúce sa vzájomné konflikty, navrhovateľka viackrát na určitú dobu odišla s deťmi zo spoločnej domácnosti (október 2012, august 2013). Pre definitívny odchod od odporcu sa rozhodla 02.03.2014, odkedy už spolu trvale nežijú. V súčasnosti už ani jeden z manželov neprípúšťa možnosť obnovenia manželského spolužitia a odporca po odchode navrhovateľky nadviazal novú známosť, ktorá pretrváva.

Podľa § 18 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ZoR, ods.:

1/ O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

2/ O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

3/ Na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

Podľa § 22 ZoR, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ZoR, ods.:

1/ Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

2/ Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

3/ Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Na základe vykonaného dokazovania súd vyhodnotil, že v danom prípade manželstvo neplní svoj spoločenský účel, ktorý spočíva vo vytváraní takého rodinného prostredia, kde manželia žijú vo vzájomnej zhode, prejavujú si podporu, citovú náklonnosť a vo vytváraní takého prostredia, ktoré je vhodné pre výchovu maloletých detí. Za daného stavu, keď už ani jeden z účastníkov nepripúšťa možnosť obnovy spolužitia, pričom účastníci spolu nežijú trištvrte roka a odporca po odchode navrhovateľky s deťmi z domácnosti, nadviazal vzťah s inou ženou, je teda daný zákonný predpoklad pre zrušenie manželstva rozvodom v zmysle § 23 ZoR. Za stavu, keď manželia dlhodobo spolu nežijú, nie je zachovanie takéhoto nefunkčného manželstva ani v záujme maloletých detí, ktoré boli v čase spolužitia svedkami častých konfliktov rodičov, čo negatívne vplývalo na psychiku detí. Príčinu rozvratu manželstva súd vidí v krátkej známosti predchádzajúcej uzavretiu manželstva účastníkov, čo bolo príčinou nedostatočného poznania pováh, charakterových vlastností partnera. Táto rozdielnosť pováh, názorov na spoločný život, spoločné hospodárenie a výchovu detí, sa čoraz viac v priebehu manželstva prejavovala a spôsobila odcudzenie manželov a vážny rozvrat manželstva. Je neprijateľné, že odporca tieto konflikty a názorové rozdielnosti riešil aj za použitia fyzického násillia voči manželke a synovi. Na základe uvedeného súd manželstvo účastníkov rozviedol.

Podľa § 24 ZoR, ods.:

1/ V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

2/ Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

3/ Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

4/ Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

5/ Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ZoR, ods.:

1/ Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

2/ Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

3/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

4/ Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

5/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ZoR, ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ZoR, ods.:

1/ Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

2/ Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

3/ Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Súčasťou rozsudku o rozvode manželstva je aj úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode týkajúca sa zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, zastupovania detí a úpravy styku otca s maloletými deťmi. Uzavretú dohodu za súhlasu kolízneho opatrovníka súd s poukazom na citovaný § 24 ZoR schválil, pretože je v súlade so záujmami maloletých detí. Obsah rodičovskej dohody odráža reálny stav, keď osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje od marca 2014, t.j. od odchodu navrhovateľky s deťmi od odporcu, matka detí a dohodnutá úprava styku taktiež odráža súčasné vzájomné vzťahy medzi otcom a maloletými deťmi. Medzi otcom a mal. H. existuje blízky citový vzťah. Maloletá si s otcom rozumie, chodí k nemu často na víkendy a prázdninové pobyty. Odlišná situácia je u mal. S., ktorý sa s otcom od odchodu matky s deťmi zo spoločnej domácnosti nestretával, preto je potrebné, aby k nadviazaniu kontaktov dochádzalo postupne. Súd poukazuje na úpravu v § 24 ods. 3, 4 ZoR, v zmysle ktorej obaja rodičia majú vo výchove dieťaťa nezastupiteľnú úlohu a dieťa má právo na zachovanie (resp. obnovenie a zlepšenie) vzťahu s oboma rodičmi. Uzavretá rodičovská dohoda sa netýka úpravy výživného, na čom sa rodičia nedokázali dohodnúť. O úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom počas trvania manželstva bolo rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/24/2014-49 zo dňa 08.04.2014, ktorým súd zveril obe maloleté deti S. M. H. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca zaviazal platiť na výživu mal. S. sumu 110,- EUR mesačne a mal. H. sumu 75,- EUR mesačne od 01.03.2014 a zároveň vyčíslil zameškané výživné, na doplatenie ktorého bol otec zaviazaný. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol. V čase tohto rozhodnutia žila matka aj s deťmi pri svojej matke v Ž.. Čistý mesačný príjem matky bol vo výške 303,31 EUR, k čomu poberala prídavky spolu vo výške 47,04 EUR. Mal. S. bol žiakom 8. ročníka ZŠ v Ružomberku. Matka mu hradila stravné v priemere 20,- EUR mesačne, cestovné spojené s dennou dochádzkou do školy mesačne v priemere 53,- EUR. Maloletý bol členom MFK Ružomberok s úhradou členského poplatku 100,- EUR ročne a ďalšie výdavky mala matka na zakupovanie potrebného športového oblečenia, kopačiek. Mal. H. bola žiačkou 4. ročníka ZŠ, na ktorú dochádzala do Pucova a výška cestovných výdavkov vychádzala v priemere 36,- EUR mesačne, ďalej matka hradila stravné dcére vo výške 17,- EUR mesačne. Zdravotný stav detí bol dobrý. Otec žil v rodinnom dome v K., ktorý patrí do BSM účastníkov. Hradil všetky výdavky spojené s bývaním, najmä poplatok za elektrinu mesačne 55,- EUR, za vodu 7,- EUR, za uhlie a drevo po rozpočítaní mesačne 25,- EUR a 16,67 EUR, internet 18,- EUR, poplatok za odpad 4,33 EUR, poisťné za dom, stavebné sporenie založené na neho a maloleté deti. Platil úrazové poisťky uzavreté aj na deti v celkovej výške 53,33 EUR, povinné zmluvné poisťenie za auto. Mal v čase rozhodnutia pozastavené živnostenské oprávnenie na základe žiadosti od 24.03.2014, pričom v predošlom období podnikal nepretržite od 01.09.2004 do 30.11.2009 a následne od 01.04.2010 do 24.03.2014. Odôvodňoval pozastavenie živnosti nedostatkom práce. V daňovom priznaní za rok 2013 vykázal príjmy zo živnosti vo výške 2.361,- EUR, pri výdavkoch 1.219,50 EUR, t.j. základ dane 1.141,50 EUR, s nárokom na vyplatenie daňového bonusu vo výške 509,28 EUR. Z jeho výpovede bol zistený ešte lepší výsledok podnikania za rok 2013 ako vyplýva z daňového priznania, keď priznal mesačné príjmy z podnikania v priemere 600,- EUR. Otec bol od 24.03.2014 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberal žiadne štátne dávky. Súd pri hodnotení možností a schopností otca nezohľadňoval reálny preukazovaný stav, ale vychádzal z jeho potenciálnych možností. Neboli preukázané žiadne vážne dôvody pre pozastavenie podnikateľskej činnosti, ktorú vykonával v predchádzajúcom období deväť rokov a v posledných rokoch bol schopný dosahovať zisk. Otec napriek tomu, že tvrdil, že nemá žiadne príjmy, bol schopný platiť všetky výdavky spojené s bývaním i ďalšie, ktoré preukázal dokladmi. Keďže nebolo zistené, že k prerušeniu podnikania došlo z vážnych dôvodov, súd vychádzal pri určovaní výživného v zmysle § 75 ods. 1 ZoR, z jeho pomerov, ktoré existovali v roku 2013, t.j. pred prerušením živnosti. V súčasnosti je mal. S. žiakom 9. ročníka ZŠ a H. 5. ročníka ZŠ. Potreby detí a výdavky matky na úhradu týchto potrieb sú v obdobnej výške ako v čase posledného rozhodovania o výške výživného. Taktiež pomery otca sú v porovnaní s pomermi, z ktorých súd vychádzal pri rozhodovaní v apríli 2014, nezmenené. Otec podľa vlastného tvrdenia neobnovil podnikateľskú činnosť, ktorá bola pozastavená na základe jeho žiadosti do 30.09.2014. Naďalej žije sám v spoločnom rodinnom dome a hradí pravidelné výdavky spojené s bývaním, so splácaním poisťného a to úrazového poisťného, poisťného na rodinný dom aj auto. Tiež hradí pravidelne určené výživné na

deti. Napriek tomu tvrdí, že nie je schopný platiť výživné ani v posledne určenej výške, spolu 185,- EUR mesačne, od odchodu matky s deťmi kúpil dcére H. veci na oblečenie vo výške 200,- EUR, tablet v hodnote 100,- EUR (uvedené vyplýva z jeho výpovede 16.10.2014). Okrem toho je schopný hradiť aj ďalšie výdavky spojené s jeho cestovaním za priateľkou do Bratislavy. Súd teda rovnako ako pri rozhodovaní vo veci sp.zn. 8P/24/2014 s poukazom na § 75 ods. 1 ZoR, vychádzal pri určovaní výživného z pomerov otca existujúcich pred dočasným prerušením jeho živnostenského podnikania, ktoré nebolo odôvodnené a preukázané vážnymi dôvodmi brániacimi pokračovaniu v podnikaní. K určitej zmene však došlo na strane matky, ktorá v čase posledného rozhodovania o výške výživného žila s deťmi pri svojej matke, kde žili aj ďalší jej príbuzní. Išlo len o dočasné bývanie a matka bývanie s deťmi vyriešila uzavretím nájomnej zmluvy, ktorú uzavrela 27.06.2014 a na jej základe žije s deťmi od 01.07.2014 v dvojizbovom byte, za ktorý hradí nájomné vo výške 260,- EUR mesačne, úhradu ktorého preukázala. Jedná sa o nevyhnutný výdavok, nakoľko tento slúži na zabezpečenie základnej potreby matky aj oboch detí a to potreby primeraného bývania. Priemerný čistý mesačný príjem matky vyčíslený za obdobie mesiacov marec 2014 až september 2014 dosahuje výšku 358,- EUR, k čomu poberá prídavky na dve deti, spolu vo výške 47,04 EUR. Súd môže v zmysle § 78 ZoR výživné zmeniť ak dôjde k vážnej zmene tých okolností, z ktorých súd vychádzal pri poslednej úprave výšky výživného. Ako už bolo uvedené, matke vznikli nové výdavky spojené so zabezpečením samostatného bývania pre seba a deti, ktoré v apríli 2014 nemala a jedná sa o výdavky nevyhnutného charakteru, ktoré je potrebné pri posudzovaní vyživovacej povinnosti zohľadňovať. Vzhľadom na nárast výdavkov matky, s prihliadnutím k tomu, že došlo aj k čiastočnému nárastu príjmu matky zhruba o sumu 50,- EUR mesačne, súd určil výživné na staršieho S. na sumu 140,- EUR mesačne a na mladšiu H.Í. na sumu 100,- EUR mesačne. Výživné je určené diferencovane s prihliadnutím na vek detí, ale i na tú skutočnosť, že otec má s mal. H. vytvorený blízky vzťah, s dcérou sa stretáva a takouto formou sa otec podieľa na výžive dieťaťa aj nad rámec určeného výživného v čase stretnutí a pobytov. Pokiaľ matka žiadala o určenie výživného vo väčšom rozsahu ako bolo rozhodnuté, súd jej návrh z dôvodu neprimeranosti možnostiam a schopnostiam povinného otca zamietol.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/24/2014-49 zo dňa 08.04.2014.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.).

V prípade podania odvolania, toto treba podať v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. V tomto prípade v troch vyhotoveniach. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine ten z manželov, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrhom na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).